

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 2000 Nr. 69

A. TITEL

*Verdrag tot bescherming van personen met betrekking tot de
geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens;
Straatsburg, 28 januari 1981*

B. TEKST

De tekst van het Verdrag is geplaatst in *Trb.* 1988, 7.
Zie voor ondertekening ook *Trb.* 1993, 116.
Het Verdrag is voorts nog ondertekend voor:

Slovenië	23 november 1993
Roemenië	18 maart 1997
Zwitserland	2 oktober 1997
Moldavië	4 mei 1998
Bulgarije	2 juni 1998
Polen	21 april 1999
Estland	24 januari 2000
Litouwen	11 februari 2000
Slowakije	14 april 2000

C. VERTALING

Zie *Trb.* 1998, 7.

D. PARLEMENT

Zie *Trb.* 1993, 116.

E. BEKRACHTIGING

Zie *Trb.* 1998, 7¹⁾ en *Trb.* 1993, 116 en 157.

Behalve de aldaar genoemde hebben nog de volgende staten in overeenstemming met artikel 22, eerste lid, van het Verdrag een akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa nedergelegd:

Slovenië ²⁾	27 mei 1994
Griekenland	11 augustus 1995
Italië ³⁾	29 maart 1997
Zwitserland ⁴⁾	2 oktober 1997
Hongarije ⁵⁾	8 oktober 1997

¹⁾ De regering van het *Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland* heeft de volgende bevoegde autoriteiten aangewezen en de volgende verklaring gemaakt (doorgegeven door de depositaris op 7 februari 1994):

“*FOR THE UNITED KINGDOM:*

The Data Protection Registrar

Wycliffe House, Water Lane, Wilmslow, Cheshire, SK9 5AF

FOR THE BAILIWICK OF GUERNSEY:

The Advisory and Finance Committee

Sir Charles Frossard House, PO Box 43, La Charroterie

St Peter Port, Guernsey, GY1 1FH

FOR THE BAILIWICK OF JERSEY:

States of Jersey Data Protection Registrar

States Greffe, Royal Square, St Helier, Jersey, JE1 1DD

FOR THE ISLE OF MAN

The Isle of Man Data Protection Registrar

Willow House, Main Road, Onchan, Isle of Man”

De regering van *Duitsland* heeft de volgende bevoegde autoriteiten aangewezen (doorgegeven door de depositaris op 25 oktober 1994):

“The competent authority, for the sphere of competence of the Federal Government, is:

Bundesministerium des Innern

Graurheindorfer Strasse 198

53117 Bonn

The competent authorities, for the spheres of competence of the Länder, are:

Baden-Württemberg

Innerministerium Baden-Württemberg

Dorotheenstrasse 6

70173 Stuttgart

Freistaat Bayern

Bayerisches Staatsministerium des Innern

Odeonsplatz 3

80539 München

Berlin

Senatsverwaltung für Inneres von Berlin

Fehrbelliner Platz 2

10707 Berlin

Brandenburg

Ministerium des Innern

des Landes Brandenburg

Postfach 60 11 65

14411 Potsdam

Freie Hansestadt Bremen

Senator für Inneres und Sport

der Freien Hansestadt Bremen

Postfach 10 15 05

28203 Bremen

Freie und Hansestadt

Finanzbehörde

Hamburg

Amt für Informations – und Kommunikations-

technik – Steckelhörn 12 (Gotenhof) 20457

Hamburg

<i>Hessen</i>	Hessisches Ministerium des Innern und für Europaangelegenheiten Friedrich-Ebert-Allee 12 65185 Wiesbaden
<i>Mecklenburg-Vorpommern</i>	Innenminister des Landes Mecklenburg-Vorpommern Karl-Marx-Strasse 1 19055 Schwerin
<i>Niedersachsen</i>	Niedersächsisches Innenministerium Postfach 2 21 30002 Hannover
<i>Nordrhein-Westfalen</i>	Innenministerium des Landes Nordrhein-Westfalen 40190 Düsseldorf
<i>Rheinland-Pfalz</i>	Ministerium des Innern und für Sport Postfach 32 80 55022 Mainz
<i>Saarland</i>	Ministerium des Innern des Saarlandes Postfach 10 24 41 66024 Saarbrücken
<i>Freistaat Sachsen</i>	Sächsisches Staatsministerium des Innern 01095 Dresden
<i>Sachsen-Anhalt</i>	Ministerium des Innern des Landes Sachsen-Anhalt Postfach 35 60 39010 Magdeburg
<i>Schleswig-Holstein</i>	Innenminister des Landes Schleswig Holstein Düsternbrooker Weg 92 24105 Kiel
<i>Freistaat Thüringen</i>	Innenministerium Thüringen Postfach 2 61 99006 Erfurt.”

De regering van *Spanje* heeft de volgende bevoegde autoriteit aangewezen (doorgegeven door de depositaris op 10 maart 1999):

»Ministerio de Justicia
Secretaría General Técnica
San Bernardo, 45
28071 Madrid
España«

2) De regering van *Slovenië* heeft de volgende bevoegde autoriteit aangewezen (doorgegeven door de depositaris op 19 januari 1995):

“Ministry of Justice of the Republic of Slovenia
Mr Jože Santovec
Counsellor to the Government
(Chief of the Data Protection Sector)
Župančičeva 3
61000 LJUBLJANA
Tel: 386 61 1765 211
Fax: 386 61 210 200.”

3) Onder de volgende verklaringen en aanwijzing:

„Italië heeft de bij ondertekening afgelegde verklaring (zie *Trb.* 1988, 7, blz. 27) ingetrokken.

Italy declares, with regard to Article 3, paragraph 2, sub-paragraph a, of the Convention, that it will not apply the Convention to the processing of personal data from individuals, provided that these data are not intended for systematic communication or for broadcast.

– *List provided for by Article 3, paragraph 2, sub-paragraph a:*

Processing of personal data carried out by individuals exclusively for personal purposes, provided that these data are not intended for systematic communication or for broadcast.

Italy declares, with regard to Article 3, paragraph 2, sub-paragraph b, of the Convention, that it will also apply the Convention to the processing of personal data concerning legal persons, groups, foundations, associations.

Italy declares, with regard to Article 3, paragraph 2, sub-paragraph c, of the Convention, that it will also apply the Convention to data classified without the aid of electronic or automatic processing.

Italy declares that the authority designated for the purposes of co-operation and mutual assistance between Parties provided for by Chapter IV of the Convention is the ‘*Garante per la tutela delle persone e di altri soggetti rispetto al trattamento dei dati personali*’, whose provisional seat is at the *Chamber of Deputies, Palais Montecitorio, I-00100 ROME.*”

4) Onder de volgende verklaring en aanwijzing:

«A. Conformément à l’article 3, paragraphe 2, de la Convention:

1) La Convention s’applique également aux données personnelles concernant des personnes morales et aux fichiers de données personnelles ne faisant pas l’objet d’un traitement automatisé;

2) La Convention ne s’applique pas:

a. aux fichiers constitués et utilisés par les Parlements fédéral et cantonaux dans le cadre de leurs délibérations,

b. aux fichiers du Comité international de la Croix-Rouge,

c. aux fichiers de données personnelles qu’une personne physique traite pour un usage exclusivement personnel et qu’elle ne communique pas à des tiers;

B. Le «préposé fédéral à la protection des données» est l’autorité compétente pour accorder l’assistance pour la mise en oeuvre de la Convention.»

5) Onder de volgende verklaringen en aanwijzing:

“I hereby attest that the Government of the Republic of Hungary has appointed Dr. Paulina Oros, as representative to the Consultative Committee, and Dr. András Beros as deputy representative, in accordance with Article 18, of the Convention for the Protection of Individuals with Regard to Automatic Processing of Personal Data, signed in Strasbourg, on 28 January 1981.

The Government of the Republic of Hungary hereby declares that in accordance with Article 3, paragraph 2, subparagraph c, of the Convention, it will also apply the Convention to data classified without the aid of electronic or automatic processing.

In conformity with Article 13, paragraph 2, subparagraph a, of the Convention for the Protection of Individuals with Regard to Automatic Processing of Personal Data, done at Strasbourg, on 28 January 1981, the Ministry of Justice of the Republic of Hungary has been designated by the Government of the Republic of Hungary as the competent authority to render assistance to the Parties, in order to implement the convention.

The address of the Ministry of Justice of the Republic of Hungary is as fol-

lows:
Igazságügyi Minisztérium
H-1363 Budapest
Szalay u. 16.^{*)}

G. INWERKINGTREDING

Zie *Trb.* 1988, 7 en *Trb.* 1993, 157.

H. TOEPASSELIJKVERKLARING

Zie *Trb.* 1993, 116¹⁾.

J. GEGEVENS

Zie *Trb.* 1988, 7 en *Trb.* 1993, 116 en 157.

Voor het op 5 mei 1949 te Londen tot stand gekomen Statuut van de Raad van Europa zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1996, 355.

Het Comité van Ministers heeft op 15 juni 1999 te Straatsburg wijzigingen van het Verdrag aangenomen. De tekst van deze wijzigingen luidt als volgt:

---

¹⁾ Het Verenigd Koninkrijk heeft 7 januari 1994 medegedeeld dat de eerste alinea van de verklaring zoals afgelegd en zoals vermeld in noot 1 op blz. 6 van *Trb.* 1993, 116, alleen van toepassing is op het Eiland Man, en niet op het Verenigd Koninkrijk of andere eilanden.

**Amendments to the Convention for the Protection of Individuals
with Regard to Automatic Processing of Personal Data
(ETS No. 108) allowing the European Communities
to accede**

(adopted by the Committee of Ministers, in Strasbourg, on
15 June 1999)

Article 1

Paragraphs 2, 3 and 6 of Article 3 of the Convention shall read as follows:

“2. Any State or the European Communities may, at the time of signature or when depositing their instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any later time, give notice by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe:

a) that they will not apply this Convention to certain categories of automated personal data files, a list of which will be deposited. In this list they shall not include, however, categories of automated data files subject under their domestic law to data protection provisions. Consequently, they shall amend this list by a new declaration whenever additional categories of automated personal data files are subjected to data protection provisions under their domestic law;

b) that they will also apply this Convention to information relating to groups of persons, associations, foundations, companies, corporations and any other bodies consisting directly or indirectly of individuals, whether or not such bodies possess legal personality;

c) that they will also apply this Convention to personal data files which are not processed automatically.

3. Any State or the European Communities which have extended the scope of this Convention by any of the declarations provided for in subparagraph 2.b or c above may give notice in the said declaration that such extensions shall apply only to certain categories of personal data files, a list of which will be deposited.

6. The declarations provided for in paragraph 2 above shall take effect from the moment of the entry into force of the Convention with regard to the State or the European Communities which have made them if they have been made at the time of signature or deposit of their instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or three months after their receipt by the Secretary General of the Council of Europe if they have been made at any later time. These declarations may be withdrawn, in whole or in part, by a notification addressed to the Secretary

Amendements à la Convention pour la protection des personnes à l'égard du traitement automatisé des données à caractère personnel (STE n° 108) permettant l'adhésion des Communautés européennes

(adoptés par le Comité des Ministres, à Strasbourg, le 15 juin 1999)

Article 1

Les paragraphes 2, 3 et 6 de l'article 3 de la Convention se lisent comme suit:

«2. Tout Etat ou les Communautés européennes, peuvent, lors de la signature ou du dépôt de leur instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, ou à tout moment ultérieur, faire connaître par déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe:

a) qu'ils n'appliqueront pas la présente Convention à certaines catégories de fichiers automatisés de données à caractère personnel dont une liste sera déposée. Ils ne devront toutefois pas inclure dans cette liste des catégories de fichiers automatisés assujetties selon leur droit interne à des dispositions de protection des données. En conséquence, ils devront amender cette liste par une nouvelle déclaration lorsque des catégories supplémentaires de fichiers automatisés de données à caractère personnel seront assujetties à leur régime de protection des données;

b) qu'ils appliqueront la présente Convention également à des informations afférentes à des groupements, associations, fondations, sociétés, corporations ou à tout autre organisme regroupant directement ou indirectement des personnes physiques et jouissant ou non de la personnalité juridique;

c) qu'ils appliqueront la présente Convention également aux fichiers de données à caractère personnel ne faisant pas l'objet de traitements automatisés.

3. Tout Etat ou les Communautés européennes qui ont étendu le champ d'application de la présente Convention par l'une des déclarations visées aux alinéas 2.b ou c ci-dessus peuvent, dans ladite déclaration, indiquer que les extensions ne s'appliqueront qu'à certaines catégories de fichiers à caractère personnel dont la liste sera déposée.

6. Les déclarations prévues au paragraphe 2 du présent article prendront effet au moment de l'entrée en vigueur de la Convention à l'égard de l'Etat ou des Communautés européennes qui les ont formulées, si cet Etat ou les Communautés européennes les ont faites lors de la signature ou du dépôt de leur instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, ou trois mois après leur réception par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe si elles ont été formulées à un moment ultérieur. Ces déclarations pourront être retirées en tout ou en partie par

General of the Council of Europe. Such withdrawals shall take effect three months after the date of receipt of such notification.”

Article 2

1. A new paragraph 3, reading as follows, shall be inserted in Article 20 of the Convention:

“Every Party has a right to vote. Each State which is a Party to the Convention shall have one vote. Concerning questions within their competence, the European Communities exercise their right to vote and cast a number of votes equal to the number of Member States that are Parties to the Convention and have transferred their competencies to the European Communities in the field concerned. In this case, those member States of the Communities do not vote, and the other member States may vote. The European Communities do not vote when a question which does not fall within their competence is concerned.”

2. Paragraphs 3 and 4 of Article 20 of the Convention shall be renumbered as paragraphs 4 and 5, respectively, of the same article.

Article 3

Article 21, paragraph 2 of the Convention shall read as follows:

“Any proposal for amendment shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the member States of the Council of Europe, to the European Communities, and to every non-member State which has acceded to or has been invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 23.”

Article 4

Article 23 of the Convention shall read as follows:

“Article 23

Accession by non-member States or the European Communities

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any non member State of the Council of Europe to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the committee.

2. The European Communities may accede to the Convention.

notification adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe. Le retrait prendra effet trois mois après la date de réception d'une telle notification.»

Article 2

1. Un nouveau paragraphe 3, libellé comme suit, est inséré à l'article 20 de la Convention:

«Chaque Partie dispose d'un droit de vote. Tout Etat partie à la Convention a une voix. Sur les questions relevant de leur compétence, les Communautés européennes exercent leur droit de vote et expriment un nombre de voix égal au nombre de leurs Etats membres qui sont Parties à la Convention et qui ont transféré leurs compétences aux Communautés européennes dans le domaine considéré. Dans ce cas, ces Etats membres des Communautés ne participent pas au vote et les autres Etats membres des Communautés peuvent participer au vote. Les Communautés européennes ne votent pas lorsque le vote porte sur une question qui ne relève pas de leur compétence.»

2. Les paragraphes 3 et 4 de l'article 20 de la Convention sont renumérotés comme paragraphes 4 et 5, respectivement, de ce même article.

Article 3

L'article 21, paragraphe 2 de la Convention se lit comme suit:

«Toute proposition d'amendement est communiquée par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe aux Etats membres du Conseil de l'Europe, aux Communautés européennes, et à chaque Etat non-membre qui a adhéré ou a été invité à adhérer à la présente Convention conformément aux dispositions de l'article 23.»

Article 4

L'article 23 de la Convention se lit comme suit:

«Article 23

Adhésion d'Etats non-membres ou des Communautés européennes

1. Après l'entrée en vigueur de la présente Convention, le Comité des Ministres du Conseil de l'Europe pourra inviter tout Etat non-membre du Conseil de l'Europe à adhérer à la présente Convention par une décision prise à la majorité prévue à l'article 20.d du Statut du Conseil de l'Europe et à l'unanimité des représentants des Etats contractants ayant le droit de siéger au comité.

2. Les Communautés européennes peuvent adhérer à la Convention.

3. In respect of any acceding State, or of the European Communities on accession, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.”

Article 5

Article 24 of the Convention shall read as follows:

“Article 24

Territorial Clause

1. Any State or the European Communities may at the time of signature or when depositing their instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State or the European Communities may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.”

Article 6

Article 27 of the Convention shall read as follows:

“Article 27

Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, the European Communities, and any State which has acceded to this Convention of:

- a) any signature;
  - b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
  - c) any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 22, 23 and 24;
  - d) any other act, notification or communication relating to this Convention.”
-

3. Pour tout Etat adhérent, ou pour les Communautés européennes adhérentes, la Convention entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date du dépôt de l'instrument d'adhésion près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.»

Article 5

L'article 24 de la Convention se lit comme suit:

«Article 24

Clauses territoriales

1. Tout Etat ou les Communautés européennes peuvent, au moment de la signature ou au moment du dépôt de leur instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera la présente Convention.

2. Tout Etat ou les Communautés européennes peuvent, à tout autre moment par la suite, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, étendre l'application de la présente Convention à tout autre territoire désigné dans la déclaration. La Convention entrera en vigueur à l'égard de ce territoire le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la déclaration par le Secrétaire Général.»

Article 6

L'article 27 de la Convention se lit comme suit:

«Article 27

Notifications

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil de l'Europe, aux Communautés européennes, et à tout Etat ayant adhéré à la présente Convention:

- a) toute signature;
  - b) le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion;
  - c) toute date d'entrée en vigueur de la présente Convention conformément à ses articles 22, 23 et 24;
  - d) tout autre acte, notification ou communication ayant trait à la présente Convention.»
-

De vertaling van deze wijzigingen luidt als volgt:

Wijzigingen van het Verdrag tot bescherming van personen met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens (ETS Nr. 108), die de toetreding van de Europese Gemeenschappen mogelijk maken

(op 15 juni 1999 te Straatsburg aangenomen door het Comité van Ministers)

Artikel 1

Artikel 3, tweede, derde en zesde lid van het Verdrag luiden als volgt:

„2. Elke Staat of de Europese Gemeenschappen kunnen bij de ondertekening of de nederlegging van hun akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, of op elk later tijdstip, door middel van een verklaring gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa kenbaar maken dat:

a. zij dit Verdrag niet zullen toepassen op bepaalde categorieën geautomatiseerde bestanden van persoonsgegevens, waarvan een lijst zal worden overgelegd. Zij mogen in die lijst echter geen categorieën geautomatiseerde bestanden opnemen die krachtens hun interne recht onder voorschriften inzake gegevensbescherming vallen. Zij dienen deze lijst derhalve door middel van een nieuwe verklaring te herzien telkens wanneer nieuwe categorieën geautomatiseerde bestanden van persoonsgegevens onder de bepalingen van hun interne recht inzake gegevensbescherming komen te vallen;

b. zij dit Verdrag eveneens zullen toepassen op informatie betreffende groeperingen, verenigingen, stichtingen, vennootschappen of enig ander lichaam dat direct of indirect uit natuurlijke personen bestaat, ongeacht of het rechtspersoonlijkheid bezit;

c. zij dit Verdrag eveneens zullen toepassen op bestanden van persoonsgegevens die niet langs geautomatiseerde weg worden verwerkt.

3. Elke Staat of de Europese Gemeenschappen die de werkingssfeer van dit Verdrag door middel van een van de in het tweede lid, letter b of c, van dit artikel voorziene verklaringen hebben uitgebreid, kunnen in deze verklaring kenbaar maken dat de uitbreidingen slechts van toepassing zijn op bepaalde categorieën bestanden van persoonsgegevens waarvan een lijst wordt overgelegd.

6. De verklaringen bedoeld in het tweede lid van dit artikel worden van kracht op het tijdstip van inwerkingtreding van dit Verdrag ten aanzien van de Staat of de Europese Gemeenschappen die deze hebben ingediend, indien deze Staat of de Europese Gemeenschappen die verklaringen hebben ingediend bij ondertekening of bij nederlegging van hun akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, dan

wel drie maanden na ontvangst hiervan door de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa, indien zij op een later tijdstip worden ingediend. Deze verklaringen kunnen geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken door middel van een kennisgeving gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa. De intrekking wordt van kracht drie maanden na de datum van ontvangst van een zodanige kennisgeving.”

Artikel 2

1. In artikel 20 van het Verdrag wordt een nieuw derde lid ingevoegd, dat als volgt luidt:

„Elke Partij heeft stemrecht. Elke Staat die Partij is bij het Verdrag heeft één stem. Met betrekking tot vraagstukken ten aanzien waarvan zij bevoegd zijn, oefenen de Europese Gemeenschappen hun stemrecht uit en brengen zij een aantal stemmen uit dat gelijk is aan het aantal van de Lid-Staten die Partij zijn bij het Verdrag en die hun bevoegdheden op het desbetreffende gebied hebben overgedragen aan de Europese Gemeenschappen. In dit geval nemen die Lid-Staten van de Gemeenschappen niet deel aan de stemming en kunnen de overige Lid-Staten van de Gemeenschappen deelnemen aan de stemming. De Europese Gemeenschappen stemmen niet wanneer de stemming betrekking heeft op een vraagstuk ten aanzien waarvan zij geen bevoegdheid hebben.”

2. Artikel 20, derde en vierde lid, van het Verdrag worden omgenummerd in respectievelijk het vierde en vijfde lid, van hetzelfde artikel.

Artikel 3

Artikel 21, tweede lid, van het Verdrag luidt als volgt:

„De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa geeft van ieder wijzigingsvoorstel kennis aan de Lid-Staten van de Raad van Europa, aan de Europese Gemeenschappen en aan elke niet-Lid-Staat die is toegetreden of is uitgenodigd toe te treden tot dit Verdrag overeenkomstig het bepaalde in artikel 23.”

Artikel 4

Artikel 23 van het Verdrag luidt als volgt:

„Artikel 23

Toetreding van niet-Lid-Staten of van de Europese Gemeenschappen

1. Na de inwerkingtreding van dit Verdrag kan het Comité van Ministers van de Raad van Europa iedere Staat die geen lid is van de Raad van Europa uitnodigen tot dit Verdrag toe te treden ingevolge een bij

meerderheid van stemmen genomen besluit, zoals bepaald in artikel 20, letter d, van het Statuut van de Raad van Europa en met eenparigheid van stemmen van de vertegenwoordigers van de Verdragsluitende Staten die gerechtigd zijn zitting te hebben in de Commissie.

2. De Europese Gemeenschappen kunnen tot het Verdrag toetreden.

3. Voor iedere Staat die toetreedt, of voor de toetredende Europese Gemeenschappen, treedt het Verdrag in werking op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van nederlegging van de akte van toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.”

Artikel 5

Artikel 24 van het Verdrag luidt als volgt:

„Artikel 24

Territoriale clausule

1. Iedere Staat of de Europese Gemeenschappen kunnen bij de ondertekening of de nederlegging van hun akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding het gebied of de gebieden aanwijzen waarop dit Verdrag van toepassing zal zijn.

2. Iedere Staat of de Europese Gemeenschappen kunnen op elk later tijdstip door middel van een verklaring gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa de toepassing van dit Verdrag uitbreiden tot enig ander in de verklaring vermeld gebied. Het Verdrag treedt voor dat gebied in werking op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van ontvangst van de verklaring door de Secretaris-Generaal.”

Artikel 6

Artikel 27 van het Verdrag luidt als volgt:

„Artikel 27

Kennisgevingen

De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa geeft de Lid-Staten van de Raad van Europa, de Europese Gemeenschappen en iedere Staat die tot dit Verdrag is toetreden, kennis van:

- a. iedere ondertekening;
- b. de nederlegging van iedere akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding;
- c. iedere datum van inwerkingtreding van dit Verdrag ingevolge de artikelen 22, 23 en 24 hiervan;

d. iedere andere akte, kennisgeving of mededeling die op dit Verdrag betrekking heeft.”

De wijzigingen behoeven ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan de wijzigingen kan worden gebonden.

Aanvaarding van de wijzigingen is voorzien in artikel 21, vijfde lid, van het Verdrag.

De wijzigingen zullen ingevolge artikel 21, zesde lid, van het Verdrag in werking treden op de dertigste dag na die waarop alle Partijen aan de Secretaris-Generaal hebben medegedeeld dat zij de wijzigingen hebben aanvaard.

Uitgegeven de *veertiende* juli 2000.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. J. VAN AARTSEN